

Rolnummer 2926
Arrest nr. 186/2004 van 16 november 2004

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, gesteld door het Arbeidshof te Gent.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters A. Arts en M. Melchior, en de rechters P. Martens, R. Henneuse, E. De Groot, L. Lavrysen en J.-P. Snappe, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter A. Arts,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging

Bij arrest van 5 februari 2004 in zake de n.v. Axa Belgium tegen G. Cobbaut, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 12 februari 2004, heeft het Arbeidshof te Gent de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Worden de beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, geschonden doordat, wat het bedrijfsrisico van het arbeidsongeval betreft, *primo*, stagiairs (ook als zij geen loon ontvangen), en *secundo*, leerlingen en studenten niet uitdrukkelijk onder het personeel toepassingsgebied vallen van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 (bepalingen van hoofdstuk 1, afdeling 1), terwijl, wat het bedrijfsrisico van de beroepsziekte betreft, *primo*, diezelfde stagiairs (ook als zij geen loon ontvangen), en *secundo*, diezelfde leerlingen en studenten wel expliciet onder het personeel toepassingsgebied vallen van de wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten, gecoördineerd op 3 juni 1970 (artikel 2, § 1, eerste lid, 6° en 7°) ? »

De n.v. Axa Belgium, met maatschappelijke zetel te 1170 Brussel, Vorstlaan 25, G. Cobbaut, wonende te 9308 Aalst, Babbelaarstraat 19, en de Ministerraad hebben ieder een memorie ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 22 september 2004 :

- zijn verschenen :

. Mr. V. Decoene *loco* Mr. J. Flamme, advocaten bij de balie te Gent, voor de n.v. Axa Belgium;

. Mr. I. Walravens *loco* Mr. J.-P. Sonck, advocaten bij de balie te Brussel, voor G. Cobbaut;

. Mr. M. Beelen, advocaat bij de balie te Leuven, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers L. Lavrysen en P. Martens verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied

G. Cobbaut was het slachtoffer van een ongeval tijdens de uitoefening van een stage op een paardenfokkerij. De Arbeidsrechtbank te Dendermonde was van oordeel dat hij verbonden was door een arbeidsovereenkomst en dat bijgevolg de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 van toepassing was. Volgens het Arbeidshof te Gent werkte G. Cobbaut niet in het kader van een arbeidsovereenkomst maar in het kader van

een onbezoldigde stage, die deel uitmaakte van zijn studieprogramma, zodat hij buiten het toepassingsgebied van de arbeidsongevallenwet viel.

Alvorens uitspraak te doen, stelt het Arbeidshof evenwel de hiervoor aangehaalde prejudiciële vraag.

III. *In rechte*

- A -

A.1. Volgens G. Cobbaut bestaat er voor de verschillende behandeling van de stagiairs, leerlingen en studenten die slachtoffer zijn van een beroepsziekte en de stagiairs, leerlingen en studenten die slachtoffer zijn van een arbeidsongeval geen objectieve en redelijke verantwoording. Zowel het recht op vergoeding inzake beroepsziekte als het recht op vergoeding inzake arbeidsongeval vinden hun oorzaak in de uitoefening van beroepsarbeid en hebben als grondslag het bedrijfsrisico. Bovendien steunt het vergoedingsstelsel van de beroepsziekten historisch beschouwd op de gelijkstelling met het vergoedingsstelsel van de arbeidsongevallen. De verschillen in beide regelingen zouden verantwoord zijn wat het toepassingsgebied *ratione materiae* betreft, maar niet wat het toepassingsgebied *ratione personae* betreft. Volgens G. Cobbaut bestaat er evenmin een objectieve en redelijke verantwoording voor de ongelijke behandeling van studenten-stagiairs en gewone werknemers in zoverre zij arbeidsactiviteiten ontwikkelen die dezelfde risico's inhouden. Hij merkt op dat een onverenigbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet ook kan voortvloeien uit een lacune in de wetgeving of uit de ontstentenis van een vergelijkbare regel. Ten slotte wijst hij erop dat België zich verdragsrechtelijk ertoe heeft verbonden een identieke beschermingsregeling toe te kennen aan slachtoffers van beroepsziekten en aan slachtoffers van arbeidsongevallen.

A.2. Volgens de n.v. Axa Belgium zijn een beroepsziekte en een arbeidsongeval twee totaal verschillende zaken. Dit wordt afgeleid uit het feit dat zij aan een onderscheiden wettelijke regeling zijn onderworpen en verschillende kenmerken vertonen. Van een arbeidsongeval is slechts sprake wanneer een plotse en onvoorspelbare gebeurtenis wordt aangetoond, terwijl een beroepsziekte het gevolg is van een min of meer langdurige blootstelling aan stoffen waarvan de schadelijke invloed bekend is. Door een arbeidsongeval wordt een letsel veroorzaakt waarvan de gevolgen definitief kunnen worden geconsolideerd, terwijl een beroepsziekte een ziekte-toestand is waarvan de evolutie en de ernst verschillend zijn van individu tot individu. De betrokken vennootschap acht het hiermee aangetoond dat arbeidsongevallen en beroepsziekten zowel qua oorzaak als qua gevolg volledig uiteenlopend zijn, zodat de vraag een verschillende behandeling van verschillende toestanden betreft waardoor het gelijkheidsbeginsel niet wordt geschonden.

A.3. De Ministerraad verklaart zich naar de wijsheid van het Hof te gedragen.

- B -

B.1. Uit de bewoordingen van de prejudiciële vraag, de motieven van de verwijzingsbeslissing en de feiten die eraan ten grondslag liggen, blijkt dat aan het Hof een verschil in behandeling wordt voorgelegd tussen de onbezoldigde stagiairs die, tijdens het verrichten van de door hun studieprogramma voorgeschreven arbeid, het slachtoffer zijn van een arbeidsongeval in een bedrijf en de onbezoldigde stagiairs die, tijdens het verrichten van de door hun studieprogramma voorgeschreven arbeid, getroffen zijn door een beroepsziekte.

Het Hof beperkt zijn onderzoek tot die vergelijking.

B.2.1. De arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 is van toepassing op alle personen die als werkgever, werknemer of daarmee gelijkgestelde geheel of gedeeltelijk vallen onder de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders of de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij (artikel 1).

B.2.2. Niettegenstaande elke uitdrukkelijke bepaling wordt de overeenkomst voor tewerkstelling van studenten die tussen een werkgever en een student is gesloten, welke benaming daaraan ook is gegeven, vermoed een arbeidsovereenkomst te zijn, tenzij het tegendeel wordt bewezen (artikel 121 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten).

Die studenten vallen derhalve in beginsel onder het sociaalzekerheidsstelsel van werknemers.

B.2.3. De Koning kan evenwel, op voorstel van de bevoegde paritaire comités en na advies van de Nationale Arbeidsraad of, bij ontstentenis van voorstellen van paritaire comités, op voorstel van de Nationale Arbeidsraad, sommige categorieën van studenten, hetzij zonder meer, hetzij mits bepaalde regelen, uit het toepassingsgebied van de arbeidsovereenkomstenwet uitsluiten (artikel 122 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten).

Het koninklijk besluit van 14 juli 1995 sluit de studenten uit die, bij wijze van stage, onbezoldigde arbeid verrichten die deel uitmaakt van hun studieprogramma (artikel 1, 3°).

B.2.4. Op grond van artikel 3, 1°, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 kan de Koning volgens de nadere regelen die Hij bepaalt de toepassing van de wet uitbreiden tot andere categorieën van personen.

De Koning heeft van die mogelijkheid geen gebruik gemaakt ten aanzien van de onbezoldigde stagiairs die, tijdens het verrichten van de door hun studieprogramma voorgeschreven arbeid, het slachtoffer zijn van een arbeidsongeval.

B.3. De wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 3 juni 1970, zijn van toepassing op dezelfde personen als de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 (artikel 2, § 1, 1° en 3°) maar daarenboven ook op andere categorieën, waaronder de « leerjongens, leermeisjes en stagiairs ook als zij geen loon ontvangen » (artikel 2, § 1, 6°).

B.4. Tussen de stagiairs die het slachtoffer zijn van een arbeidsongeval in een bedrijf en de stagiairs die getroffen zijn door een beroepsziekte bestaat een objectief verschil. Een dergelijk arbeidsongeval is het gevolg van een plotse en onvoorziene gebeurtenis, terwijl een beroepsziekte het gevolg is van een min of meer langdurige blootstelling aan schadelijke stoffen of omstandigheden. Een arbeidsongeval veroorzaakt een letsel dat doorgaans onmiddellijk volgt op het arbeidsongeval en waarvan de gevolgen definitief kunnen worden geconsolideerd, terwijl een beroepsziekte een ziekte-toestand is die zich nog geruime tijd na de blootstelling kan veruitwendigen en waarvan de evolutie en de ernst kunnen verschillen van persoon tot persoon.

B.5. Ongeacht de specifieke kenmerken van een arbeidsongeval en een beroepsziekte vinden beide hun oorzaak in de uitoefening van beroepsarbeid. Zij verschillen niet dermate dat het verantwoord zou zijn een categorie van personen, te dezen de onbezoldigde stagiairs, aan de wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 3 juni 1970, te onderwerpen en niet aan de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, wat betreft hun activiteiten in het bedrijf.

B.6. De prejudiciële vraag dient bevestigend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

De arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat zij niet van toepassing is op de onbezoldigde stagiairs die, tijdens het verrichten van de door hun studieprogramma voorgeschreven arbeid in een bedrijf, het slachtoffer zijn van een arbeidsongeval.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 16 november 2004.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

A. Arts